

LBRIS

We know
books

Sylvain Audet-Găinar

Țap ispășitor

traducere din limba franceză
de Delia Tuică

CRIME SCENE PRESS
2022

1

Existența domnului Ion Ionescu a fost dintotdeauna de o banalitate la fel de copleșitoare ca și patronimul său.

Comună. Fără nimic special. Lipsită de strălucire.

O viață de eforturi care trec neobservate.

Care nu ies în evidență.

Mereu îmbrăcat în gri și proaspăt bărbierit, septuagenarul de înălțime medie nu a mers niciodată altfel decât cu un pas fără zgomot, de-a lungul zidurilor, precum un gândac.

Astăzi, la orele șaisprezece fix, ca în fiecare după-masă de când a ieșit la pensie, bătrânul holtei cu o viață la fel de organizată precum o foaie dintr-un caiet de partituri muzicale își îmbracă eternul pardesiu de culoare căcăniu-spălăcit, ca să meargă în parcul Cișmigiu și să se plimbe total neobservat pe aleile acestuia.

Totuși, în această zi, domnul Ionescu va cunoaște pe propria piele o notorietate fulgerătoare.

Dacă ar fi fost informat despre iminența acestei brutale celebrități, discretul bucureștean, la fel de vizibil precum un curent de aer, ar fi renunțat fără nicio ezitare la plimbarea lui zilnică și ar fi așteptat prudent la el acasă, până ce lovitura destinului și interesul avid al mulțimii l-ar fi dat uitării. Și-ar fi reluat fără rezerve poziția de camuflaj, afundându-se în fotoliul său de culoarea antracitului, ar fi reaprins televizorul setat ca de obicei la un volum sonor de-abia perceptibil și și-ar fi băut fără zgomot ceaiul de mușețel, la fel de călâu și fad ca de obicei.

Cu toate acestea, nimic nu-i permite să întrevadă că în câteva minute modesta sa persoană va fi în mod violent aruncată în lumina reflectoarelor.

Închide, deci, ușa apartamentului cu discreția unui trecător indiferent și pornește, ca de obicei, în cel mai calm mod cu putință, în direcția ascensorului.

Cabina vechii mașinării e deja acolo și-l așteaptă.

Fără nicio șovăială, singuraticul vârstnic intră, trăgând cu extremă delicatețe cele două uși metalice, și apasă butonul de comandă pentru a merge la parter.

Cine ar fi putut ghici că aceste gesturi anodine și repetate atâția ani la rând urmau să îl aducă, chiar în acea zi, pe neînsemnatul bătrânel la statutul de vedetă? Cine ar fi putut prezice că acea simplă apăsare pe un mic buton negru îl va smulge atât de brutal din anonim pe omul ăsta atât de șters? Cine s-ar fi gândit că obișnuita sa plimbare de opt etaje cu ascensorul urma să se transforme pentru umilul cetățean într-o veritabilă coborâre în infern?

Într-o clipită, nebuna mașinărie își antrenează unicul călător într-o cursă terifiantă și efectuează o ultimă intrare în gară într-un vacarm răsunător însoțit de o impresionantă jerbă de sânge și organe.

Douăzeci de minute mai târziu, pompierii și polițiștii ajunși la fața locului constată, fără să fie măcar nevoie să dezbată, că nefericita victimă (sau ce-a mai rămas din ea) a murit pe loc, în timp ce o hoardă de jurnaliști aterizează fără întârziere în apropiere pentru a anunța în direct în fața camerelor, cu girofarurile strălucitoare pe fundal, pe toate canalele de știri, dispariția tragică a unei alte victime, provocată de incapacitatea scandalosă a autorităților publice de-a face să fie respectate, odată pentru totdeauna, măsurile esențiale de securitate.

Ionescu? Popescu? Stănescu? Nimeni nu știe, de altfel, cum se numește acest nou martir. Dar ce importanță are? Oribila soartă

a respectivului domn, pe care propriii vecini de-abia dacă-l cunosc, va fi dezbătută timp de mai multe ore în această seară pe platourile televiziunilor și pe rețelele sociale, și dezvoltată pe larg în ziarele de a doua zi.

Dar domnul Ionescu poate să stea liniștit. În vreo două zile, cu câteva mici excepții, nimeni nu va mai evoca ghinionul său teribil și cu atât mai puțin, trecerea sa imperceptibilă pe pământ.

2

– Capul este aici, vedeți?

Doctorul face o pauză și apoi continuă.

– Abdomenul e chiar dedesubt. Și aici, dacă vă uitați bine, se observă picioarele.

Degeaba mijesc ochii și înclin capul pentru a încerca să pun toate aceste bucățele în ordinea corectă, privirea mea nu distinge nimic.

În ceea ce o privește, Iulia pare să recunoască fiecare organ cu o ușurință exasperantă. Pentru cineva care a terminat medicina contrariul ar fi fost ciudat.

Eu, în schimb, pe veci incapabil să pătrund misterul acestui ecran presărat cu pete albe, gri și negre, aflat în continuă mișcare, decid s-o las baltă și să mă prefac că descopăr, cu același zâmbet destins ca al Iuliei, contururile fetusului nebulos.

– Ah, da! Acum văd!

Ca de obicei, mai bine aș fi tăcut din gură.

Iulia, care mă cunoaște pe de rost, nu se lasă păcălită nici măcar o secundă de această „henormă” minciună.

– Stai liniștit, Arthur. O să îți arăt eu totul acasă pe foile imprimare.

Vai, ce amabilă! Ar fi fost prea mult să îi cer binevoitoarei experte să aștepte să fim singuri pentru a-mi propune acest ajutor umilitor?

Însă zâmbetul complice pe care mi-l dăruiește este suficient pentru a-mi liniști pe loc orgoliul rănit. Vibrez deja, din cap până

în picioare, de o dragoste atât de puternică pentru această femeie, încât aproape că-mi vine să mă arunc la picioarele ei și să recit cu emfază din Paul Éluard. Oh, da!

Încă de la începutul sarcinii, genul ăsta de exaltare înfierbântată și mai ales de schimbare interioară cu o sută optzeci de grade, au devenit ceva obișnuit în comportamentul meu. Contrar a ceea ce natura impune în mod obișnuit speciei noastre animale, eu, masculul cuplului, sunt cel care cunoaște o bulversare hormonală ieșită din comun, iar anturajul meu e nevoit să suporte acest yo-yo al stării mele de spirit.

Alte bucurii: frecvente dureri de cap, grețuri oribile și, nu în ultimul rând, un simț al mirosului supradezvoltat.

Ați spune, poate, că nu-i chiar așa de rău. Asta înseamnă că nu ați pus niciodată piciorul în București. Orașul ăsta e inundat de adevărate comori în materie de emanații pestilențiale. Mai ales în mijlocul verii și în mod special în mijloacele de transport în comun. Parfumul meu preferat pentru bărbați este acel amestec indescritibil de transpirație, tutun rece, alcool tare, prăjeală, usturoi și naftalină. O aromă care ar uimi prin complexitatea ei dar care, din păcate, nu este ceva ieșit din comun prin părțile astea.

În aceeași ordine de idei, superputerea mea olfactivă îmi permite, din locul în care mă aflu în acest moment, să vă certific fără cel mai mic dubiu, că doctorul Dinu, la care avem programare azi, n-a băut doar lichide fără grade de când s-a trezit azi-dimineață. După nasul meu, aș putea spune chiar că acest burtos de cincizeci de ani funcționează pe bază de whisky și că a băut deja mai mult decât ar putea să binecuvânteze un preot.

Oare tipul ăsta este chiar ecografistul de renume pe-ale cărui talente mi le-a tot lăudat Iulia, și pe care voia să îl consulte cu orice preț pentru prima noastră întâlnire cu viitorul bebeluș? Mi-e extrem de greu s-o cred.

Cu toate astea, ținând cont de numărul impresionant de cupluri care ard de nerăbdare în sala lui de așteptare, succesul bețivului notoriu nu poate fi pus la îndoială.

În timp ce eu încerc să înțeleg secretul incontestabilului campion al ultrasunetelor și în același timp alcoolic dubios, el își continuă examinarea, mormăind în același timp o înșiruire de termeni medicali: pol cefalic, diametru biparietal, inserția cordonului... În fine, ocazia pe care o visasem de-a mă regăsi din nou complet pe dinafară!

De data asta Iulia e amabilă să nu învârtă cuțitul cunoștințelor ei savante în rana sângerândă a ignoranței mele și îi sunt recunoscător. Această menajare îmi permite chiar să trec liniștit în revistă cei doi ani pe care ea și cu mine i-am petrecut împreună.

O, da! Sunt deja doi ani de când trăiesc vrăjit de strălucirea chipului ei, de când respir aerul dulce al calmului ei de neclintit și de când adorm, în fiecare seară, pe catifeaua pielii sale. Îndrăgostit iremediabil, am decis după doar câteva luni de la prima întâlnire, să pun capăt vieții mele la Strasbourg și să mă mut în apartamentul ei din București, devenind cu această ocazie tatăl „adoptat” al lui Răzvan, fiul ei care avea șase ani în acel moment. Ceva mai târziu, a apărut dorința de a completa acest tablou armonios cu un nou copil, și cine știe din ce motiv i-am dat curs liber.

Ne-am gândit serios la toate consecințele pe care le-ar putea avea această naștere? Sincer, habar n-am. Și mărturisesc că, încă de când testul de sarcină ne-a confirmat fuziunea reușită între gameții noștri, mintea mea este tot timpul asaltată de o multitudine de dubii pe tema asta.

Trebuie să spun, în apărarea mea, că vestea a picat chiar în ziua de 10 august 2018. Aceași zi în care am aflat că o manifestație anti-corupție tocmai fusese reprimată în mod brutal de către forțele de ordine în Piața Victoriei din București. Patru sute de răniți și

întreaga populație șocată de intervenția disproporționată a poliției, rechemând în memoria colectivă niște amintiri foarte triste, de la teroriștii care trăgeau în mulțimea revoltată din decembrie '89 până la traumatizantele mineriade, ca să nu mai vorbim despre deceniile de presiune dictatorială și represii sistematice.

În ceea ce mă privește, acest eveniment consternant m-a obligat să devin conștient de absurditatea ultimelor mele decizii de viață. În timp ce, chiar în același an, sute de mii de români dezamăgiți își părăseau țara pentru a-și încerca norocul în altă parte, Arthur Weber decide să se instaleze aici și să fondeze o familie.

E adevărat că dragostea te face orb, dar totuși!

Adăugați la toate acestea și riscul unei sarcini târzii și temerile mele de-a nu fi un tată bun, și poate veți înțelege mai bine de ce sosirea pe lume a acestui copil mă frământă în așa hal.

Mai mult decât atât, decizia aberantă a Iuliei de a-i încredința acestui bețivan notoriu responsabilitatea de-a depista o eventuală malformație la viitoarea noastră odraslă, nu reușește decât să-mi completeze orizontul deprimant.

– Oh, priviți! exclamă dintr-o dată butoiul de vin în halat alb, cu o voce euforică. Micuțul vostru înotător nu e singur!

Iulia și cu mine schimbăm o privire îngrijorată în timp ce meritul discipol al lui Bacchus continuă pe-un ton din ce în ce mai exaltat.

– Felicitări! O sarcină gemelară bicorială și biamniotică.

Apoi traduce pasăreașca întorcându-se spre mine și făcându-mi cu ochiul:

– Cu alte cuvinte, dragă viitor tatic, gemeni neidentici!

Privirea sa vioaie și siguranța neașteptată din tonul vocii sale mă lasă perplex. Oare m-am grăbit prea tare să-l judec? Oare omul ăsta nu e chiar așa de beat precum pare?

Complet năuc, decid să-mi arunc din nou privirea de neofit în apele tulburi și mișcătoare ale aceluia blestemat ecran.

Exact ca într-un test Rorschach, forma a doi fetuși se conturează pe loc sub privirea ochilor mei bulbucați, într-o simetrie perfectă, și într-un mod atât de evident chiar și pentru muritorii cei mai de rând.

Doctorul împleticit nu s-a înșelat. Uterul Iuliei adăpostește într-adevăr gemeni.

Pentru un părinte atât de sensibil ca mine, informația asta e mult prea neobișnuită pentru ca inima și creierul meu să o poată asimila fără să se supraîncălzească. Astfel că, pentru a preveni o implozie, cortexul meu decide în mod brutal să ia o pauză, lăsându-mi corpul să se prăbușească precum o păpușă de cârpă și capul să se lovească fără menajamente de masa de examinare.

Iată, am făcut-o și pe-asta!

1. Testul Rorschach este un test psihologic în care subiectul analizat trebuie să descrie ceea ce vede în petele de cerneală, urmând ca descrierile lui să fie interpretate din punct de vedere psihologic. (*n. trad.*)

3

- Câte?
- Opt.
- Opt copci la arcadă?

Îndepărtez telefonul de ureche înainte ca vocea șocată a lui Tudor, urmată îndeaproape de o răsunătoare izbucnire în răs, să nu-mi distrugă în mod iremediabil timpanul drept.

- Ești ceva de groază! continuă el cu tot atâta compasiune. Dacă ai reușit să-ți aranjezi fața în felul ăsta în timpul unei simple ecografii, nu vreau nici măcar să-mi imaginez în ce hal o s-ajungi în ziua nașterii.

Și iată încă un motiv de îngrijorare. Unul în plus.

Oare ce m-o fi apucat să-l sun pe trădător? În mod naiv mi-am spus că dragul meu confident de-o viață ar putea, datorită experienței sale de tată a patru copii, să mă asculte, să mă înțeleagă, să mă compătimizească, și de ce nu, chiar să mă consoleze. Nici poveste! De la începutul conversației noastre, cinicul procreator profesionist nu a încetat să mă ia peste picior!

În așa hal încât simt cum crește în mine o furie neagră. Ce memorie scurtă are bărbosul ăsta! Cine a spus mereu prezent de fiecare dată când a avut o problemă? Cine a fost lângă el să-l susțină în timpul celor trei tumultuoase divorțuri? Cine l-a ascultat lamentându-se ore întregi pe tema destinului său de tată de familie numeroasă și împrăștiată?

Încerc să judec limpede și reușesc cu greu să-mi regăsesc calmul.

– Și nașterea pentru când e prevăzută? mă întreabă atunci ză-natecul pe un ton uimitor de calm.

Accept fără să negociez un aparent armistițiu și îi răspund dușmanului cu o voce indulgentă.

– Pentru începutul lunii aprilie.

– Perfect! În cazul ăsta este suficient timp să te revigorăm și să te aducem într-o dispoziție mai bună înainte de sosirea celor doi îngerași. Pentru început o să-ți dau trei sfaturi.

Asta-i bună! Nu mă așteptam la atât de multe.

– Numărul unu. În timp ce Iulia se ocupă de cele două prăjiturele, tu concentrează-te la maximum pe ceea ce ai de făcut. Cum stai cu lucrările de renovare în apartamentul unchiului tău? Se pare că până la urmă hipodromul ăla nu va fi prea mare pentru a găzdui ditamai tribul.

Aici nu pot să-l contrazic. Imensa locuință pe care am moștenit-o acum doi ani și care mi-a adus la momentul respectiv atâtea necazuri² pare acum mai degrabă o binecuvântare. Suprafața ei generoasă și nenumăratele încăperi ne vor permite să oferim o cameră fiecăruia dintre odraslele noastre, chiar dacă am descoperi mâine că uterul Iuliei adăpostește cvintupli.

Sigur că prețul exorbitant al renovării i-a făcut pe bancheri să leșine. Dar nu cred că e vina mea că fratele mamei mele nu a investit nici măcar un leuț în palatul lui, de când l-a cumpărat, în anii '80. E atât de evident, acolo timpul pare că s-a oprit pur și simplu în loc! În asemenea măsură încât ideea amenajării în acest spațiu a unui „Muzeu al comunismului” mi-a rămas mult timp în minte.

Dar cursul evenimentelor a decis cu totul altceva, așa că ia-tă-mă de-acum constrâns să transform de urgență acest bârlog într-o creșă.

2. Vezi volumul precedent *Balamuc la București*. (n. trad.)